

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L1@regeringskansliet.se

Er beteckning: Ju2025/01509

Yttrande över Justitiedepartementets remiss

UTREDNINGEN OM KOORDINATBESTÄMDA FASTIGHETSGRÄNSERS BETÄNKANDE KOORDINATBESTÄMDA FASTIGHETSGRÄNSER, SOU 2025:80

INLEDNING

Statens fastighetsverk (SFV) har mottagit ovanstående remiss. Utredningen om koordinatbestämda fastighetsgränser har lämnat ett betänkande kallat koordinatbestämda fastighetsgränser, SOU 2025:80. Betänkandet behandlar frågan om att införa koordinatbestämda fastighetsgränser. SFV har tagit del av betänkandet och lämnar nedanstående synpunkter och kommentarer.

SFV:s uppdrag och fastigheter

SFV ansvarar för att förvalta en viss del av statens fasta egendom. Myndigheten ska inom sitt uppdrag bidra till ett hållbart byggande och en hållbar förvaltning. SFV förvaltar en sjundedel av Sveriges yta och cirka 4 000 byggnader. Många av SFV:s objekt är statliga byggnadsminnen med skyddsföreskrifter.

SFV yttrar sig såsom förvaltare av statliga fastigheter.

SAMMANFATTNING

SFV ställer sig positiv till förslaget att införa koordinatbestämda fastighetsgränser. När det gäller de delar som behandlar överenskommelse om koordinatbestämda gränser samt hur vissa av de förslagna åtgärderna ska handläggas hos lantmäterimyndighet har SFV synpunkter på förslaget. Därtill finns en farhåga kring att ta bort kravet om utmärkning av fastighetsgränser då detta riskerar att bidra till att kunskap om gränsens rätta läge går förlorad.

SFV:S SYNPKTER

SFV ställer sig positiva till förslaget att införa koordinatbestämda fastighetsgränser.

Utredningen föreslår att det ska vara möjligt för fastighetsägare att teckna en överenskommelse om koordinatbestämning för en befintlig fastighetsgräns. Vidare konstaterar utredningen att fastighetsägare i stor utsträckning har en övertro på gränserna som redovisas i registerkartan. Då registerkartan förmodligen i stor utsträckning kommer att fungera som underlag till överenskommelser är SFV tveksamt till kvalitén på de överenskommelser som kommer tecknas. SFV befärar att det på sikt uppstår problem med överenskommelser som har blivit godkända men som inte uppfyller det uppställda kravet på att gränsens sträckning inte avviker väsentligt från rätta läget då det inte krävs en mer omfattande utredning av lantmäterimyndigheten för att registrera en överenskommelse.

SFV kan även se fördelar med möjligheten att teckna överenskommelser om koordinatbestämning då SFV förvaltar många fastigheter och har den yrkeskompetens och det underlag som krävs för att teckna giltiga överenskommelser. Motsvarande fördelar finns sannolikt för andra större aktörer.

Utredningen föreslår vidare en ny lantmäteriåtgärd för att koordinatbestämma befintliga och rättsligt klara fastighetsgränser. Åtgärden ska kallas särskild koordinatbestämning. Både denna åtgärd samt godkännande av överenskommelse om koordinatbestämning föreslås kunna handläggas av medarbetare på lantmäterimyndigheten som inte är förrättningslantmätare. SFV anser att detta är olyckligt. Även om åtgärderna är ett incitament för att effektivisera övergången till koordinatbestämda gränser bör handläggningen, hos lantmäterimyndigheten, inte göras så förenklad att avkall görs på de fastighetsrättsliga bedömningarna.

Utredningen konstaterar att det finns ett fortsatt behov av att varaktigt markera gränser med traditionella gränsmärken. Trots detta blir det upp till de berörda fastighetsägarna att själva avgöra om de har behov av att gränsens sträckning ska utmärkas. Det finns redan idag ett problem med att mark ianspråk tas utanför den egen fastigheten, främst när det gäller bostadsfastigheter som ianspråk tar mark som tillhör det allmänna. Detta är ett problem som drabbar SFV såsom förvaltare av allmän mark. SFV anser att om alla gränspunkter i framtiden lämnas omarkerade riskerar detta att ytterligare bidra till problemet och att kunskap om gränsens rätta läge går förlorad.

BESLUT

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Max Elger. Fastighetsrättslig specialist Karin Almgren har varit föredragande. I handläggningen har också överdirektör Irene Svenonius, rättschef Mats Wiberg, enhetschef Jon Granstedt, fastighetsrättslig specialist Joel Andersson och GIS-samordnare Stefan Norlin deltagit.

